

ייצוג חשודים ונאשמים בהליכי מעצר

משרדנו מתמחה בייצוג חשודים ונאשמים בהליכי מעצר ימים ומעצר עד תום ההליכים. נוכח החשיבות הרבה שיש להליך המעצר ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לו על המשך ניהול ההליך הפלילי, ישנה חשיבות רבה לכך שייצוג העצור על-ידנו יחל מיד עם מעצרו או לפחות בהקדם האפשרי לאחר מעצרו.

ייצוג חשודים ונאשמים בהליכי מעצר

סוגית המעצר עולה בשלבים שונים של ההליך הפלילי ובהקשרים שונים. כל הליך מעצר הינו קריטי מבחינת העצור, הן מבחינת היכולת של המשטרה לאסוף ראיות כנגדו והן מבחינת ההשפעה של המעצר על רוחו של העצור. לפיכך, ובהתאם לזכותו של העצור על פי החוק, ישנה חשיבות רבה לכך שייצוג העצור על-ידי עו"ד מיומן יחל מיד עם מעצרו או לפחות בהקדם האפשרי לאחר מעצרו.

המפגש הראשוני והמיידי עם העצור בשלב זה נועד, בין היתר, למטרות הבאות: ייעוץ במהלך החקירה והבהרת זכויות, בירור אפשרות של שחרור בתחנה, בירור חלופות מעצר, הכנה לקראת הדיון בבקשה הראשונה להארכת מעצר, ומתן תמיכה נפשית לעצור.

סוגי מעצרים בישראל

התמצית להלן נועדה רק להעניק תמונה כוללת על השלבים השונים בהם נדונה סוגית המעצר ואין היא מתייחסת לכל סוגי המעצרים או לכל החריגים הקיימים;

- 1. מעצר ראשוני:** מעצר על-ידי שוטר במסגרתו האדם הופך להיות מאדם חופשי לעצור. ככלל, מעצר זה מוגבל ל-24 שעות.
- 2. מעצר ימים:** במידה והמשטרה החליטה שלא לשחרר את החשוד לאחר 24 שעות מעת מעצרו הראשוני הוא יובא על-ידיה בפני שופט לצורך מעצרו לתקופת החקירה. בדיון זה המשטרה פונה לבית המשפט ומפרטת את הפעולות שעליה לעשות בחקירה בזמן המעצר ומבקשת עוד ימים כדי להשלים את החקירה.
- 3. מעצר עד תום ההליכים:** כאשר הוחלט על הגשת כתב אישום כנגד אדם והמשטרה מבקשת את הארכת מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו. במידה ותובע מצהיר שיש כוונה להגיש כתב אישום ויש כוונה לבקש לעצור את האדם עד תום ההליכים, בימ"ש יכול להאריך את המעצר בכמה ימים כדי להגיש כתב אישום, למרות שהמשטרה סיימה את החקירה. תוכלו למצוא מידע נוסף ומפורט בסקירה מעמיקה על סוגי המעצרים.

זכויות עצורים

הזכות להיוועץ בעורך דין מעצרים - זכותו של עצור להיוועץ בסניגור ולהיפגש עמו ללא דיחוי (סעיף 34(א) ו- (ב) לחוק המעצרים). כאשר עצור מודיע כי הוא מעונין להיוועץ בסניגור, על המשטרה ליצור קשר עם הסניגור באופן מיידי ככל הניתן (בהנחה שלא מתקיים סייג המאפשר את דחיית המפגש ביניהם על פי התנאים הקבועים בחוק) ולהפסיק את החקירה ולהמתין לבואו של הסניגור באם זה הודיע על הגעתו תוך פרק זמן סביר.

הזכות לאי הפללה עצמית, לשתיקה, ולסרב לשתף פעולה בפעולות חקירה - לכל עצור זכות לאי הפללה עצמית אשר משמעה, בין היתר, כי זכותו לשתוק וכן זכותו לא לשתף פעולה בפעולות חקירה כגון: שחזור, עימות עם מתלונן ומסדר זיהוי חי. עם זאת, לשמירה על זכות השתיקה ואי-שיתוף פעולה השלכות משפטיות הן בטווח הקצר (לענין המעצר) והן בטווח הארוך (לענין המשפט עצמו), לצד ההשלכות של מסירת גרסה.

תפקידו של עו"ד פלילי הוא לבחון האם מן הראוי ליעץ לעצור לשמור על שתיקה או למסור גרסה. מובן שההמלצה עצמה תלויה בנסיבות כל מקרה ומקרה, בהתאם לגרסת העצור, למידע המשוער שבידי המשטרה ועוד.

המשטרה עשויה לבקש מהעצור לשתף פעולה בפעולות חקירה שונות כגון: בדיקות גופניות שונות, חיפושים, עימותים, שחזור, מסדר זיהוי, בדיקת פוליגרף, ועוד.

באשר לבדיקת פוליגרף: בדיקת פוליגרף אינה קבילה כראיה בהליך פלילי (ואף לא תגובת החשוד להצעה שכזו). כיוון שהבדיקה מבוססת באופן כללי על פרמטרים של התרגשות (דופק, לחץ דם) ייתכנו מקרים שבדיקה כזו עלולה לחייב את הזכאי ולזכות את החייב ויש לקחת זאת בחשבון. אולם, כיוון שבמסגרת מעצר ימים, נשקלות גם ראיות שאינן קבילות, יכול חשוד הבטוח בגרסתו והשומר על קור רוחו לבקש להבדק בפוליגרף.

מסדר זיהוי - זכותו של החשוד לנוכחות עו"ד מטעמו בעת עריכת המסדר וכי על גורמי המשטרה לידע את הסניגור ולעשות כל מאמץ אפשרי כדי לאתרו ולזמנו להליכי הזיהוי.

הזכות לדעת במה אתה חשוד - אסור למשטרה לייחס לעצור חשדות כלליים. זכותו של העצור לדעת באופן מדויק במה הוא חשוד. במקרים בהם החשדות נגד העצור הם כלליים, רשאי הוא לבקש שיצוין בהודעה שאינו יכול להשיב מסיבה זו.

זכותו של העצור לחקירה הוגנת תוך איסור על הפעלת אלימות כנגדו ו/או שימוש באמצעים פסולים - למשטרה אסור להשתמש בכוח ובאיומים או באמצעים פסולים אחרים על מנת לשבור את רוחו של העצור ולכפות עליו למסור גרסה או להודות. משכך, יש להביא לידיעת עורך הדין ובית המשפט כל שימוש באמצעי פסול על-ידי המשטרה וכן לשקול הגשת תלונה למח"ש. במקרה של שימוש באמצעים פסולים, על העצור לדרוש מהחוקר לציין זאת על גבי ההודעה. כמו כן, במידה והעצור עיף ומותש אחרי מספר שעות של חקירה, עליו לומר זאת לחוקרים ולבקש להפסיק את החקירה. אם החקירה בכל זאת נמשכת, זכותו לשמור על זכות השתיקה ולדרוש לציין כי הוא שותק מסיבה זו.

זכות העצור לתיעוד החקירה - כל פעולה שנעשית וכל דבר שנאמר חייבים להיות מתועדים ורשומים בכתב ולעיתים אף מתועדים בהקלטה, ו/או ובצילום.

זכות העצור להיחקר בשפתו - זכותו של עצור להיחקר בשפתו, שההודעה תיכתב בשפת המקור ואף לקרוא את ההודעה.

חתימה על ההודעה - החתימה על הודעה שנרשמה מפיו של העצור צריכה להיעשות רק לאחר שקרא את הכתוב.

זכות העצור לטיפול רפואי - אם העצור חולה או זקוק לטיפול רפואי/נפשי, זכותו להיבדק על-ידי רופא.

זכות העצור לתנאי מעצר הקבועים בחוק ובתקנות - מטרתה של החקיקה הינה להסדיר את ניהול המשפט הפלילי מהתחלתו ועד סופו והיא מרוכזת בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982, חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים) תשנ"ו-1996 וחוקים נוספים.

סמכויות השחרור של הקצין הממונה - סמכויות הקצין הממונה בקביעת תנאי השחרור מוגבלות. לפיכך, אם מוצעת לעצור

האפשרות להשתחרר בתחנה, מן הראוי שיצור קשר עם עורך דינו ויודיע לו על תנאי השחרור, כדי שהלה יוכל לבדוק האם יש מקום להגיש ערר על החלטת הקצין הממונה במקרים של הטלת תנאים בחוסר סמכות או תנאים שאינם סבירים.

תלונות עצורים כנגד אלימות משטרתית - במקרים לא מעטים אנו עדים לתלונות לפיהן הגורמים המופקדים על החקירה והמעצר נוקטים באלימות או בהתנהגות בלתי חוקית אחרת כלפי העצורים אותם אנו מייצגים. בכל מקרה בו מתעורר חשש להתרחשותה של התנהגות אלימה ו/או התנהגות בלתי חוקית אחרת, מצד גורמי החקירה והמעצר, כלפי עצורים, אנו מבררים עם העצור את פרטי המקרה ומיידעים אותו על האפשרות ועל החשיבות שבהגשת תלונה למח"ש.

כלל ברזל - היוועצות בעו"ד פלילי טרם החקירה או שמירה על זכות השתיקה עד להגעתו

אזרחים רבים נוהגים לחשוב כי רק עבריינים או פושעים מקצועיים מוזמנים או נלקחים לחקירה במשטרה ומבלים שעות ארוכות ומתישות בחדרי חקירות אפלים תוך שהם סופגים השפלות מנטליות ואלימות קשה שכל תכליתה היא לשבור בכל מחיר את רוחם ולהוציא מהם מידע, גם אם שקרי, שיהווה את המסמר האחרון בהליך הפלילי המתנהל נגדם. לצערנו, המציאות מלמדת כי גם אזרחים נורמטיביים, ללא עבר פלילי אשר חפים מכל אשם, מוצאים עצמם בעל כורחם, תחת חקירה פלילית ומעצר שווא. בימים בהם נדמה לעיתים כי מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות לחשיפת האמת, אלא מציאת ראיות להרשעתו של חשוד מומלץ כי תעשו לעצמכם כלל ברזל אחד שישרת אתכם בצוק העיתים - היוועצו עם עו"ד טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד הגעתו לתחנת המשטרה.

חקירת משטרה לאו מילתא זותרא היא. בשגרה אתם מתנהלים באופן נורמטיבי וחיים בתחושה של "לי זה לא יקרה", אולם במידה ומקרה כזה אכן קורה זכרו לשמור על זכות השתיקה ולהמתין להגעתו של עו"ד פלילי לתחנת המשטרה, לא משנה כמה השפלות אתם חוטפים וכמה זמן מעכבים אתכם בתחנה. עליכם להבין כי תצטרכו לגייס עבדי ברזל וקור רוח לצד שליטה עצמית, אך כל זה יהיה נכון וקביל בייחוד כאשר אתם יודעים דבר או שניים על החוק הפלילי בישראל ובמרבית המקרים, מרבית האזרחים כלל אינם יודעים זאת.

זומנתם לחקירה או נעצרתם על-ידי המשטרה?

זכרו, כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתכם לחקירה במשטרה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה. במידה וקיבלתם הזמנה לסור למשטרה ואין לכם מושג מדוע, או לחילופין הסתבכתם בביצוע מעשה העשוי לגבש נגדכם חקירה פלילית במשטרה, באפשרותכם ליצור עימנו קשר בכל שעה בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.